

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ «СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЛОГІСТИЧНИХ УТВОРЕНЬ»

(АВТОР — АЛЬКЕМА В. Г.)

Недосконалість організаційно-економічного та правового механізму національного ринку та неузгодженість дій соціально-економічних інституцій суспільства призводять до конфліктів та загострення суперечностей, які загрожують економічній безпеці вітчизняних суб'єктів господарської діяльності як на короткотерміновому, так і довготривалому часовому інтервалі. Вітчизняні підприємства приречені функціонувати на ринку зі значною кількістю контрагентів, які прагнуть в складних умовах нестабільності та невизначеності зовнішнього середовища реалізувати власні інтереси без врахування інтересів інших учасників, завдяки використанню неринкових можливостей: незаконній приватизації власності, розширення тіньового бізнесу, криміналізації окремих сфер діяльності, фізичними та психологічними загрозами тощо. Проблема забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах нестабільності та невизначеності кон'юнктури українського ринку і недосконалості правового та організаційно-економічного механізму реалізації господарських відносин є важливою, актуальною і невідкладною. Цій проблематиці присвячено низку наукових праць зарубіжних і вітчизняних дослідників, у яких розкрито важливі аспекти забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності та формування ефективної системи економічної безпеки підприємств різних видів економічної діяльності та організаційно-правових форм господарювання. З іншого боку, на відміну від західних підходів, якими передбачено широке використання сучасного інструментарію менеджменту для вирішення завдань економічної безпеки підприємств та організацій, вітчизняними науковцями недостатньо досліджено роль та можливість цих методів та їх значення для забезпечення економічної безпеки підприємств.

Тому монографія В.Г. Алькеми¹ привертає увагу насамперед опрацюванням теоретико-методологічних засад і розробленням методичних і практичних рекомендацій щодо використання інструментарію логістики для розвитку системи економічної безпеки вітчизняних суб'єктів господарської діяльності. У рецензованій праці на основі дослідження теоретико-методологічних засад сучасного розуміння системи економічної безпеки переконливо доведено, що логістична концепція та принципи її реалізації дозволяють суттєво зміцнити систему економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності. На основі дослідження властивостей логістичних систем автор робить висновок про необхідність переосмислення основних положень щодо ролі логістики в системах економічної безпеки підприємств та організацій.

Науковий інтерес викликає трактування В.Г. Алькемою сутності нового предмета економічного дослідження, яким є логістичне утворення, та його здатності протидіяти внутрішнім та зовнішнім загрозам. Оригінальним

видається підхід до формалізації системи економічної безпеки логістичних утворень та її декомпозиції. Досить успішною є спроба автора поєднати маркетинговий і логістичний підходи у формуванні механізму розвитку системи економічної безпеки логістичних утворень та дослідженні базових його складових. Заслугує на підтримку реалізований автором підхід до прогнозування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності та визначення критеріїв ефективності та адекватності моделі системи економічної безпеки її завданням. Перевагою такого бачення є можливість визначення меж використання моделі розвитку системи економічної безпеки. Слід також відзначити оригінальність та змістовність методичного забезпечення оцінювання розвитку системи економічної безпеки логістичних утворень на різних стадіях її життєвого циклу.

Безумовно, основним у рецензованій монографії є п'ятий розділ, у якому здійснено на підставі системної інтеграції синтез і аналіз стратегій інноваційного розвитку системи економічної безпеки логістичних утворень та подано результати досліджень та практичного впровадження стратегій трансформації вітчизняних підприємств в логістичні утворення. В розділі розкрито зміст стратегії організаційної реструктуризації та особливості її реалізації для розвитку системи економічної безпеки та подано комплексну програму розвитку системи економічної безпеки логістичних утворень.

Однак, на нашу думку, не всі аспекти досліджуваної проблеми знайшли повне відображення в рецензованій монографії. Це стосується, в першу чергу, питань інформаційного забезпечення реалізації розробленої концепції формування та організації системи економічної безпеки. Слід також визнати недостатній зв'язок запропонованої програми організаційної реструктуризації з іншими державними програмами та планами державних органів, які зобов'язані опікуватись регуляторною, конкурентною, інноваційною та кадровою політикою.

У цілому ж варто зазначити, що монографія В.Г. Алькеми є фундаментальною науковою працею, в якій обгрунтовано концепцію формування та організації системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності, які функціонують на засадах сучасної концепції логістики. Запропонований підхід значно розширює середовище досліджень щодо системології економічної безпеки, а новизна і оригінальність багатьох положень стимулює розвиток подальших дискусій з цих питань.

Результати дослідження, подані у монографії, мають практичну цінність, оскільки доведені до рівня конкретних прикладних пропозицій, а також широко апробовані на практиці. Монографія, безумовно, знайде схвалення наукової спільноти, зацікавить економістів - практиків і студентів.

Рецензент: Т. Т. Ковальчук, Радник дирекції, Інститут законодавства Верховної Ради України, д. е. н., професор, Заслужений економіст України

¹ Алькема В.Г. Система економічної безпеки логістичних утворень: монографія. — Київ: Дорадо-Друк, 2011. — 470 с.